

מדינת ישראל

משרד הממשלה

12/23 פה

משרד

מ.ט.מ.ח

פנ"א ק"א

ש"ט ב' ליל - 28/8/82

כ"ג פ'

מס' חיק מקורי, יולקס ל.ח.מ. 12/23 פה

שם תיק: ועדת כהן-קדמי בענין ילדי תימן - פרוטוקול
 מישיבות הועדה - סדרה ב - פרוטוקול מיום
 מזהה פנימי: 9744/23-ג
 מזהה פריט: 000e26s
 כתובת: 2-109-3-6-6
 תאריך הדפסה: 05/07/2016
 0770112002

מחלקה
 העלום על ידי ש"ט קולי תימן
 בענין ילדי-תימן
 ועדת חקירה ממלכתית לנין פליטים

ועדת החקירה הממלכתית לענין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 28/8/95

חברי הוועדה:

יו"ר - שופט בדימוס - יהודה כהן.
 חברה בוועדה - שופטת בדימוס - דליה קובל
 חבר בוועדה - אלוף במילואים - דוד מימון

היו"ר: בוקר טוב, אנחנו פותחים את ישיבת הוועדה היום 28.8.95,
 בתיק 173/95, אורה טיירי.

תיק מס' 173/95 - העדה - הגב' אורה טיירי

היו"ר: את אורה טיירי?

אורה טיירי: כן.

היו"ר: טוב אני מזכיר לך אורה שאת צריכה להגיד את האמת את כל
 האמת ורק את האמת ואני מבקש ממך לספר לנו את הסיפור שלך
 כפי שהוא חובא גם בבקשה בכתב. בבקשה.

אורה טיירי: כן.

היו"ר: מה קרה?

ועדת החקירה הממלכתית לענין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
ישיבה מיום 28 באוגוסט 1995

אורה טיירי: אנחנו עלינו ב-49',

היו"ר: ב-49' כן,

אורה טיירי: ילדתי בחאשד ילדה,

היו"ר: בחאשד?

אורה טיירי: כן.

היו"ר: ומה קראו לה,

אורה טיירי: השם שלה יעל. נשארתי בבית החולים 13 יום עד שחבראתי
ועליתי למטוס,

היו"ר: רגע, זה היה בחאשד?

אורה טיירי: כן,

היו"ר: חצי יום אחרי שילדת עלית למטוס?

אורה טיירי: לא לא לא, 13 יום.

היו"ר: אה, 13 יום. ועלית למטוס יחד עם הילדה.

ועדת החקירה הממלכתית לענין פרשת העלמס
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
ישיבה מיום 28 באוגוסט 1995

אורה טיירי: כן כן. הכל בסדר. הגעתי לראש העין עם התינוקות, לילה אחד ישנה אתי באוהל, ובאים אחיות, באות אחיות הן תמיד, מ... הם עולים באים ולוקחים התינוקות לבית תינוקות היא לקחה אותה לבית התינוקות ואמרה, אל תדאגי, כי אני לא רציתי לתת לה את הילדה, ואז היא אומרת, פה היא תמות לך הילדה, היא חייבת להיות עם התינוקות בבית תינוקות, ואת תטפלי ואת תבואי ואת תראי ואת הכל, כל זה עבר בערך שבועיים, הלכתי יום אחד אני אומרת, פשוט מאוד הילדה אכלה וזה הקיאה, זה כל תינוק מקיא, יש תינוק שלא מקיא? אין דבר כזה. אני אומרת מה יש לה? אז היא אומרת כלום כלום קצת לא מרגישה טוב אנחנו ניקח אותה לבית חולים. אמרתי: למה? את תבואי את תבקרי ואת תראי והיא תבריא ויתנו לך את הילדה חזרה וחכל יהיה בסדר. אין לך מה לדאוג. אז טוב. לקחו אותה,

היו"ר: איזה בית חולים?

אורה טיירי: צריפין. אז נשארתי שבוע והם הולכים לבקש רישיון ללכת לבקר, היו לוקחים אותנו, לוקחים כמה אנשים ביחד באוטו, בקרתי אותה הפעם הראשונה, איך שאני מגיעה לחצר אני שומעת את הקול שלה, בוכה, אז אני אומרת אח, זאת הילדה שלי, זאת הילדה שלי ומתקדמת להכנס, היא אומרת: לא, את לא נכנסת. אסור. אז אמרתי מה אז מה, אבל אני רוצה לראות את הילדה. אז היא הראתה לי את הילדה דרך החלון, אמרתי לה, אבל תני לי לראות אותה לתת לה נשיקה,

ועדת החקירה הממלכתית לענין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
ישיבה מיום 28 באוגוסט 1995

זה, אז היא אומרת: לא לא לא, אסור. כי ראיתי אותה מאוד בסדר, אז אני שאלתי את האחות, אני אומרת לה, נו איך היא זמח היא, נראית מצוייין היא בסדר גמור, הכל בסדר עוד מעט יוציאו אותה. טוב. עוד פעם הלכתי לבקש שיתנו לי, עוד פעם לבקר, נתנו לי לבקר אבל היא נתנה לי ללכת לבקר והיא כאילו לא רוצה לתת לי המנהלת מראש העין, אבל נתנה לי, אז הלכתי אני אומרת לה זה החדר לפי מה שביקרתי פעם ראשונה, היא פה בחדר הזה, אז היא אומרת טוב חכי פה. היו איתנו תימניות שמתרגמות מפני שאנחנו עוד לא יודעים עברית. חכי פה, אני אכנס לראות, אמרתי לה: זה בחדר הזה, תני לי להכנס, היא אומרת לא. לא אתן לך. נכנסה, לא יודעת מה דיברו פה שם, יצאה, אין הילדה. אמרתי לה: מה פתאום אין הילדה, התחלתי לבכות, מה זה איפה היא? אמרה שהעבירו אותה לבית חולים אחר, אני אלך ואני אטלפן.

היו"ר: היא אמרה?

אורה טיירי: כן, זאת המלווה אותנו והמדברת תימנית כי אנחנו לא ידענו עברית, אז הלכה אני לא יודעת לאיפה, ואני שמח היא אומרת, חכי פה, על יד הדלת והחדר נעול לא נותנים להיכנס, היכיתי היא אומרת, את יודעת לא יודעים איזה בית חולים שהעבירו אותה, אבל אנחנו נחזור לראש העין ולברר איפה זה, ואז נדע בדיוק. אמרתי, אח זה כבר משחו לא בסדר, ככה בליבי, הגענו, הגעתי לבעלי, אז היא אומרת לו אין ילדה. לא יודעים איפה היא לך תשאל את המנהלת. מה

ועדת החקירה הממלכתית לענין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
ישיבה מיום 28 באוגוסט 1995

הולך פה? הלך ושאל את המנהלת והיא אומרת לו: תשמע, היא בעצמה עוד ילדה קטנה, כשאני עליתי הייתי בת 15 וחצי, היא בעצמה עוד ילדה קטנה, אל תכאיב לה הילדה נפטרה לא רציתי להגיד לכם להכאיב לאמא. אל תגיד לה. אז הוא בא ואמר לי: היא נפטרה. אז אנחנו תמימים. לא הלכתי ועמדתי על הראש ואמרתי להם, תראו לי באמת, לא ידעתי אנחנו עלינו ילדים ממש ילדים, והעברית, ועולים חדשים ובלאגן והכל ביחד. אז לא עיכלנו את הבעיה שזה יכול להיות דבר כזה. טוב שתקנו. אחרי כמה זמן, 6 חודשים או יותר, כבר מתחילים, מדברים שהילדים האלה נגנבו והם לא נפטרו, הם נגנבו. אז מאז כל הזמן אני, כל הזמן אני מדברת על זה שהילדה שלי היה והם לקחו אותה, היא לא נפטרה. התחלנו בינינו כל התימנים כל זה, איך לעשות איך לחפש איך זה, בזמנו, אין כסף אין... אין כלום, יבשים, עולים חדשים והמדינה חדשה אז היה מאוד מאוד קשה, עד שקצת התאוששנו התארגנו, זה כבר היה עבר 30 שנה יותר, שאנחנו התחלנו למלא טפסים ולחפש, לפני ששת הימים בהרבה, התחילו להתחילו לחקור והתחילו זה אבל באה המלחמה של ששת הימים, ועוד פעם ועוד פעם עושים את זה ועוד פעם ממקדים את הבעיה. אז

היו"ר: אני רוצה לשאול אותך כמה שאלות באופן כללי בשביל לחבין מה היו הסדרים במחנה. כאשר אתם הגעתם, כאשר ירדתם מחמטוס ואירגנו אותכם לנסוע, ארגנו אותכם משפחות משפחות, למשל מהמטוס עד לעין שמר לא?

ועדת החקירה הממלכתית לענין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
ישיבה מיום 28 באוגוסט 1995

אורה טיירי: כן עין שמר נכון.

היו"ר: עד לעין שמר, העלו אותכם לאוטובוסים בקבוצות של משפחות
 כן?

אורה טיירי: לא לא לא לא, כולנו ביחד, לא הכניסו ככה,

היו"ר: כאשר הגעתם לעין שמר הייתם כולכם, כל המשפחה היתה יחד?

אורה טיירי: לא לא לא, אנחנו, למשל ההורים שלי עלו לפני
 בחודשיים,

היו"ר: זאת אומרת מעדן את באת עם בעלך,

אורה טיירי: עם בעלי והילדה.

היו"ר: והילדה.

אורה טיירי: כן כן. לא היו לנו משפחה איתי כשהם עלו בגלל
 שהתעכבתי בבית חולים שילדתי. עלו.

היו"ר: ופה בארץ אתם יצרתם קשר עם ההורים?

אורה טיירי: כשהגענו? בטח.

ועדת החקירה הממלכתית לענין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
ישיבה מיום 28 באוגוסט 1995

היו"ר: איפה היו ההורים?

אורה טיירי: ההורים שלי גם בראש העין ואני הגעתי אליהם לאוהל
 בראש העין.

היו"ר: מעין שמר באת לראש העין?

אורה טיירי: לא הגעתי לעין שמר, אני כל הזמן הגעתי לראש העין.

היו"ר: ראש העין?

אורה טיירי: כן וביקשתי את ההורים שלי.

היו"ר: עכשיו, את אמרת כעבור איזה זמן באה חמנהלת ואמרה שאת
 צריכה להכניס את הילדה לבית התינוקות, לא?

אורה טיירי: זה אחות שבאה לקחת,

היו"ר: אחות.

אורה טיירי: הם היו אחיות שבאים לחפש באוחלים מי שיש לו תינוק,

היו"ר: האחיות היו שייכות לבית התינוקות?

אורה טיירי: כן כן כן.

ועדת החקירה הממלכתית לענין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
ישיבה מיום 28 באוגוסט 1995

היו"ר: את לא זוכרת את השם של אף אחת מהאחיות.

אורה טיירי: יש לי שמות שאני זוכרת.

היו"ר: נו אדרבא, תגידי אותם.

אורה טיירי: זאתי שבאה זה שם שלה נדמה לי יהודית.

היו"ר: יהודית.

אורה טיירי: יהודית עוזרי. משפחת עוזרי תימניה. אבל אני חושבת שהיא נפטרה, אני חושבת לא בטוח. שהיא נפטרה. והיו גם אלה שליוו אותנו אני זוכרת אם מותר לי להגיד את השמות אני לא יודעת.

היו"ר: בטח שמותר, רצוי.

אורה טיירי: אחת קוראים לה יונה סורי מפתח תקווה זה שהיתה איתי בפעם הראשונה לבקר. התימניה השנייה לא ידעתי את השם שלה, בביקור השני, בבית חולים כשילדתי היתה אחת ממשפחת בדיחי, תימניה, בשעת הלידה בחאשד.

היו"ר: והיא היתה ישראלית תימניה?

ועדת החקירה הממלכתית לענין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
ישיבה מיום 28 באוגוסט 1995

אורה טיירי: כן כן, הם יצאו מישראל. והיתה אחת קוראים לה מאשה
 ואחת קראו לה רחל.

היו"ר: איפה בחאשד?

אורה טיירי: בחאשד, והם שקראו לבת את השם הזה, אנחנו עולים
 חדשים לא יודעים כלום והיא קראה לה יעל. היא היתה
 המנהלת הראשית מבוגרת, היא אומרת רק יעל, בזמנו זה היה
 שם חדש במדינת ישראל יעל, אז היא קראה לה. אז היא שאלה
 אותי, את רוצה את השם הזה? אמרתי מה שאתם רוצים. שם יפה
 - תעשו.

היו"ר: עכשיו, רציתי עוד לשאול אותך, היו פה עדויות שבזמנים
 מסויימים אמרו לכל תושבי המחנה להביא את הילדים שלהם
 הקטנים, נגיד עד גיל שנתיים ולשים אותם בבית התינוקות
 כדי לשמור על הבריאות שלהם. זה היה אצלכם דבר כזה? או
 שבאו ביחידות אל כל אחד ואמרו לו כמו אצלך, תביא את
 הילד.

אורה טיירי: זה מה שאני יודעת על עצמי אני לא יודעת על מישחו
 אחר.

היו"ר: את לא יודעת שאז באופן כללי, את היית בבית התינוקות
 נכון? הלכת להניק?

ועדת החקירה הממלכתית לענין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
ישיבה מיום 28 באוגוסט 1995

אורה טיירי: כן, הלכתי לטפל זה הכל, זה צ'יק צ'ק זה היה שבועיים
לא יותר, משהו כזה.

היו"ר: הנקת שם?

אורה טיירי: כן. ובסדר גמור.

היו"ר: ובבית התינוקות ראית שכל המקומות מלאים או שהיו מקומות,

אורה טיירי: לא היו היו, היו הרבה תינוקות היו. אני דווקא הייתי
הולכת עם גיסתי היתה לה ילדה באותו גיל.

היו"ר: זאת אומרת שבית התינוקות היה מלא?

אורה טיירי: כן היו הרבה. כן.

היו"ר: כן, ואת אמרת שביום מסויים כשרצית ללכת לצריפין כדי
לראות את התינוקת פנית אל המנהלת?

אורה טיירי: כן,

היו"ר: מי זו המנהלת?

אורה טיירי: המנהלת מאשה, אני לא זוכרת את השם שלה.

ועדת החקירה הממלכתית לענין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
ישיבה מיום 28 באוגוסט 1995

היו"ר: אבל היא מנחלת של מה? של המחנה או של בית התינוקות?

אורה טיירי: קשה לי לדעת העיקר היא היתה נותנת את הרישיונות.

היו"ר: רישיונות כן. ובסוף, היא לא רצתה קודם לתת אבל בסוף היא נתנה.

אורה טיירי: היא נתנה, כן, היא אמרה לבעלי, אני לא רציתי להכאיב לה.

היו"ר: כן, אבל לא ברור לי את אמרת גם שאז נסעתם והיא הלכה לברר, אז לא ברור לי אם היא זו המנחלת או זו המלווה.

אורה טיירי: לא לא לא, זו המלווה.

היו"ר: המלווה?

אורה טיירי: כן.

היו"ר: זו לא היתה אותה המלווה בפעם הראשונה ובפעם השנייה?

אורה טיירי: איך?

היו"ר: לא היתה אותה המלווה?

ועדת החקירה הממלכתית לענין פרשת העלמס
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
ישיבה מיום 28 באוגוסט 1995

אורה טיירי: לא לא לא, הם שתי תימניות, אבל הראשונה אמרתי לך, יונה סודי מפתח תקווה, השניה גם תימניה ולא יודעת למה לא ידעתי את השם שלה, שזה כבר היה הביקור האחרון וזהו.

היו"ר: בפעם השניה נתנו לך להסתכל דרך החלון?

אורה טיירי: הראשונה. הראשונה.

היו"ר: לא, אבל בשניה? אמרו לך מיד ששלחו אותה לבית חולים אחר.

אורה טיירי: כן. לא נתנו להיכנס והיא נכנסה לבד, זאתי המלווה, ובאה להגיד לי איננה בחדר, אני צריכה לחפש אותה והלכתי לחפש אותה.

היו"ר: ולא היה ברור לך לאיזה בית חולים, הם לא,

אורה טיירי: לא אמרו בכלל.

היו"ר: ואחר כך כל הבירורים לא הועילו,

אורה טיירי: לא,

היו"ר: אתם לא מצאתם את הילדה?

אורה טיירי: לא.

ועדת החקירה הממלכתית לענין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
ישיבה מיום 28 באוגוסט 1995

כ.ה. מימון: גברת אורה, יש לי איזה שאלה שבה אני רוצה שתעזרי לנו עפ"י התרשמות שלך לדעת מי היה יותר מעורב לפי דעתך בהיעלמות של הילדה, האחיות? או המלוות? זה חשוב לנו מאוד כדי להבין את השיטה, בשביל זה יש לי כמה שאלות. מה זאת אומרת, כשהייתן צריכות לבקר את הילדה בצריפין היית צריכה לקבל אישור מהמחנה?

אורה טיירי: שמה?

כ.ה. מימון: את אומרת פה שכאילו ליוו אותך לבית החולים, מה לא הייתם חופשיים לצאת לבד?

אורה טיירי: לא, בטח שלא, אין לנו כסף, עברית אין לנו, אנחנו עולים חדשים,

כ.ה. מימון: אם רציתם לבד? יכולתם נכון?

אורה טיירי: אני לא הייתי יכולה, אני לא הייתי יכולה לא יודעת אחרים, אני לא הייתי יכולה, אני יודעת שאין לי קודם חשפה וכסף, ואין לנו לאן לפנות לאן נלך?

כ.ה. מימון: שולחים אתכם אנשים מבני הארץ שיודעים עברית והם שימשו גם כמתורגמנים לא?

אורה טיירי: נכון בדיוק.

ועדת החקירה הממלכתית לענין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
ישיבה מיום 28 באוגוסט 1995

היו"ר: מה שהייתי רוצה לדעת, בצריפין, בפעם השניה כשאמרו לך הילדה נלקחה לבית חולים ואחר כך לא ידעתם לאיזה בית חולים, מי היה שם מעורב יותר, אלה שליוו אותך או האחיות במקום בבית החולים, אם את זוכרת, לנו זה נקודה חשובה מאוד.

אורה טיירי: תשמע, זאת היא בעיה באמת קשה.

כ.ה. מימון: אולי היה שיתוף פעולה.

אורה טיירי: זה קשה לי לדעת מה הם דיברו בפנים.

כ.ה. מימון: מה הרגשתך? מה את מרגישה?

אורה טיירי: הרגשתי, אני חושבת שזה מעורב. זה מעורב.

כ.ה. מימון: מעורב?

אורה טיירי: זה מעורב.

כ.ה. מימון: זאת אומרת את חושבת שהיה שיתוף פעולה בעצם בין הנהלת המחנה והאחיות בבית החולים?

אורה טיירי: נכון. אני חושבת ככה.

ועדת החקירה הממלכתית לענין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
ישיבה מיום 28 באוגוסט 1995

כ.ה. מימון: חשוב מאוד, זו נקודה מאוד חשובה. הדבר האחרון שאני רוצה לשאול אותך. אני עיינתי בדו"ח שלגי, זה היה ועדה שבדקה מקודם ואני מבין שבעלך הוא שמו יחיאל?

אורה טיירי: כן. הוא נפטר. לפני שנתיים.

כ.ה. מימון: כן, אז בדו"ח שלגי הם אומרים, אני אומר אני עיינתי בזה כי כשלמדנו את התיק רציתי לדעת אם היה איזשהו טיפול אם הגיעו לאיזשהן מסקנות, וראיתי ששם באמת כתוב שהיא נעלמה בצריפין, נפטרה ממחלה ונקברה בפתח תקווה, והם נותנים פה פירוט בדיוק, באיזה חלקה, באיזה שורה, מה מספר הקבר וכולי.

אורה טיירי: שקר.

כ.ה. מימון: השאלה היא, אם אתם קיבלתם איזה הודעה איזה ידיעה?

אורה טיירי: לא.

כ.ה. מימון: שום דבר לא קיבלתם?

אורה טיירי: לא קיבלנו כלום לבית, אפילו לחגיד לי מה, אמרתי לך בעלי הלך ושאל אותה, לא מצאה את חבת שלה איפה היא.

ועדת החקירה הממלכתית לענין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
ישיבה מיום 28 באוגוסט 1995

כ.ה. מימון: את הידיעות האלה את לא יודעת את שומעת פעם ראשונה ממני? זה שחיא נפטרה ונקברה, בשורה וחלקה.

אורה טיירי: לא לא לא, לא באו לא חיפשו לא כלום, אנחנו חיפשנו איפה היא, הם בכלל לא, אמרתי לך. זהו.

היו"ר: טוב תודה רבה לך.

אורה טיירי: אין בעד מה.

העדה - הגברת רומיה שרעבי

היו"ר: כן, את רומיה שרעבי?

רומיה שרעבי: כן כן.

היו"ר: טוב, אתם עליכם ארצה, לא כתוב בבקשה באיזה שנה או, את זוכרת באיזה שנה?

רומיה שרעבי: עלינו בשנת '49,

היו"ר: כן,

רומיה שרעבי: '49.

היו"ר: אבל בסוף השנה? בתחילת?